

2. Вовк Д. Співвідношення права і релігії у християнській правовій традиції: етап постсекуляризації // Вісник Академії правових наук України : збірник наукових праць / Президія Академії правових наук України. – Харків, 2010. – № 4 (63). – С. 58-67.

3. Гусарєв С. Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти [Текст] : автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / Станіслав Дмитрович Гусарєв; НАН України, Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. – К., 2007. – 35 с.

4. Міма І. В. Релігійні норми та їх місце в системі соціально-правового регулювання суспільних відносин : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / І. В. Міма – К., 2008. – 20 с.

5. Оборотов Ю.М. Традиції та новації в правовому розвитку: загальнотеоретичні аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук : спец. 12.00.01 «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / Ю.М. Оборотов. – Одеса, 2003. – 40 с.

6. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. – Х. : Право, 2008. – Т. 1 : Методологічні та історико-теоретичні проблеми формування і розвитку правової системи України / за аг. ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришина. – 728 с.

7. Трофанчук Г.І. Історія держави та права України : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 384 с.

8. Цыпин В. А. Церковное право : учеб. пособие / Цыпин В. А. – М. : Изд-во МФТИ, 1994. – 442 с.

**Студентка 7- КМ-2А курсу ННІ №4
НАВС**

Кадлець Олена Миколаївна

ПОНЯТТЯ І СТАДІЇ ПРАВОТВОРЧОГО (ЗАКОНОТВОРЧОГО) ПРОЦЕСУ

Правотворчий і законотворчий процеси, співвідносяться як загальне і особливе. Пам'ятаючи про те, що закони займають у правовій системі особливе значення, ми можемо виділити в законотворчому процесі ряд характерних ознак, а саму процедуру прийняття законів регулюють правила, закріплені конституційно. Адже значну роль законодавства у житті особи і суспільства припускає знання, перед усім, того, яким способом воно створюється, формується та розвивається, в чому суть законотворчості.

Процес законотворчості - це складний соціальний процес, який сполучує в собі дії законів об'єктивної дійсності і суб'єктивну волю законодавця. Тільки прийняття об'єктивно обумовлених, що виражають суспільні потреби законів, може служити основою ефективної законотворчості, основним показником якої є реальна дія закону.

Законодавчий процес є однією зі складових законотворчості, відображаючи процесуальну сторону цього явища. З формальної точки зору законодавчий процес являє собою складну систему організаційних дій (процедур), результатом яких є створення закону.

Правотворчий процес — це порядок здійснення юридично значущих дій, що процесуально оформлені, юридично опосередковані і носять офіційний характер, з підготовки, прийняття й опублікування нормативного акта. Це організаційно оформлена діяльність держави по зведенню в закон державної волі шляхом виявлення потреб у нормативно-правовому регулюванні суспільних відносин і створення відповідно до потреб нових правових норм, заміни і скасування чинних. [1, с. 127]

В Україні основним видом правотворчості є законотворчість, а основним джерелом права - нормативно правовий акт(Закон) .

У працях більшості українських і російських авторів, зокрема, таких, як А. Гузнов, А. Кенєнов, Т. Рождественська[6], а також болгарських учених Я. Радева, К. Лазарова[5], законодавчий процес розглядається як регламентований Конституцією, законами й іншими нормативно-правовими актами процес (процедура) внесення на розгляд законодавчого органу, прийняття, опублікування та введення в дію законів. Український учений В. Журавський розглядає законодавчий процес як законодавчу діяльність, тобто врегульовану Конституцією, Регламентом

Верховної Ради та іншими законами діяльність парламенту з підготовки, розгляду та прийняття законів і їх оприлюднення

Існує 2 етапи законотворчого процесу:

I етап. Формування державної волі (підготовка проекту).

1) З'ясування суспільної потреби у правовому регулюванні певної сфери суспільних відносин, визначення виду правового акта та суб'єкта його прийняття; У результаті аналізу чинного законодавства в певній сфері суспільних відносин виникає можливість визначити форму акта, скласти пояснювальну записку до нього.

2) Прийняття рішення про підготовку нормативно-правового акта. Парламент може доручити розроблення проекту закону або його частини постійній або тимчасовій спеціальній комісії Парламенту, а також Уряду;

3) Підготовка проекту нормативно-правового акта. Здійснює її суб'єкт правотворчості із залученням фахівців у відповідній галузі господарства, які мають досвід роботи й потрібні знання. Комітети Верховної Ради України дають доручення відповідним установам, зокрема науковим, проаналізувати законопроект і подати зауваження та пропозиції [2, с. 81].

4) Обговорення проекту. Розгляд і обговорення проекту здійснюється у різних формах (розширені засідання робочих груп; обговорення у засобах масової інформації; отримання експертних висновків від профільних наукових установ тощо). Найважливіші законопроекти можуть виноситись на всенародне обговорення. Прикладом може бути винесення на всенародне обговорення у 2003 р. проекту внесення змін до Конституції України.

5) Створення остаточного варіанта проекту нормативного акта.

II етап. Безпосереднє прийняття нормативно-правового акта відповідним суб'єктом правотворчої діяльності.

1) Внесення у офіційному порядку одним із суб'єктів законодавчої ініціативи проекту на розгляд відповідного правотворчого органу; Законопроекти, розроблені за дорученням або на замовлення Верховної Ради України, або ті що вносяться Президентом України чи Урядом, повинні супроводжуватися пояснювальною запискою, яка має містити обґрунтування необхідності його розробки чи прийняття.

2) Обговорення проекту потрібно для того, щоб надати документу завершального вигляду: усунення суперечності, прогалини, неточності та інших дефектів.

3) Прийняття проекту здійснюється шляхом голосування спочатку кожної статті, розділу, глави, поправок до них, а потім проекту в цілому. В Україні закон вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість народних депутатів від складу Парламенту. Рішення про прийняття, зміну і доповнення до Конституції України вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше як 2/3 депутатів від складу Парламенту, визначеного в Конституції.

4) Набрання нормативно правовим актом чинності відбувається [4] через 10 днів з моменту його офіційного оприлюднення в ЗМІ. Такими засобами в Україні є: «Голос України». «Офіційний вісник України». «Урядовий кур'єр». «Відомості Верховної Ради України». Згідно з Указом Президента України від 3 жовтня 1992 р. «Про державну реєстрацію нормативно правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» набувають чинності через 10 днів після їх реєстрації в Міністерстві юстиції України, якщо в них не встановлено пізнішого строку надання їм чинності [3].

Отже, законодавчий процес переважною більшістю авторів визначається як суто парламентська процедура, спрямована на запровадження, зміну, прийняття та скасування законів, яка розпочинається з моменту офіційної реєстрації законопроекту, охоплює його проходження та прийняття парламентом і завершується підписанням і офіційним оприлюдненням. Але не завжди прийняття закону є об'єктивно обумовленим і виражає суспільну потребу законів, що служить основою ефективної законотворчості, основним показником якої є реальна дія закону.

На мою думку, необхідно змінити існуючу практику законотворчості на стадії підготовки проекту закону. Тут є можливим розробка проекту закону групою вчених-спеціалістів, яка замінила б відомчий порядок підготовки законопроектів. Доцільним є винесення важливих законопроектів на оприлюднене обговорення, попередньо розробивши механізм підведення підсумків обговорення

з їх врахування в законопроекті.

Серйозною проблемою є недосконалість законів. Багато законів змінюються і доповнюються вже через декілька місяців або навіть неділь після їх прийняття. Причина того що відбувається - в занижених вимогах до обговорюваних законопроектів. В результаті виявляється безліч «дірок», які приходится негайно «латати». А інший блок проблем пов'язаний з питаннями якості самого закону з технічно-юридичної точки зору, які представляють адекватне відображення законодавцем нормативно-правових потреб, що можливо лише при додержанні принципу науковості законотворчого процесу. Основне завдання полягає в тому, щоб створити надійну організаційно-правове переконання невмотивованим законодавчим актом. Тільки науково обгрунтовані стандарти законотворчості мають бути в основі законотворчості, і це слід закріпити законодавчо.

Список використаних джерел:

1. Волинка К. Г. Теорія держави і права: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2003. — 240 с. — Бібліогр.: с. 229–232.
2. Зайчук О.О. Зайчук О. В., Оніщенко Н. М, Теорія держави і права: Академічний курс - Київ. Юрінком Інтер, 2006 / Зайчук О.
3. Указ Президента України зі змінами від 12.03.2007 р. «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» .
4. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141)/Зі змінами згідно Закону № 1401-VIII від 02.06.2016, ВВР, 2016, № 28, ст.532).
5. Законодательный процесс. / Я. Радев, К. Лазарев, Д. Станчев., 1985. – 37 с. – (София).
6. Современный законодательный процесс: основные институты и понятия/Гузнов А.Г., Кененов А.А., Рождественская Т.Э.- Смоленск: Траст- Имаком, 1995.-С.56.

**Ад'юнкт докторантури та
аспірантури Національної академії
внутрішніх справ**

Капітонова Наталія Володимирівна

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Як відомо, у сучасному світі виділяють різні поліцейські системи. За джерелами фінансування виділяють: державні (федеральні), муніципальні (місцевого самоврядування), приватні (поліція фірм, концернів, синдикатів) поліцейські системи, підпорядковані різним міністерствам і відомствам тощо. Незважаючи на схожість, вони мають свій національний характер, досвід, структуру та різноманітні форми діяльності.

Досвід зарубіжних країн пропонує два способи організації та функціонування муніципальної поліції (міліції):

- у дворівневій структурі, крім державного озброєного органу виконавчої влади, існують муніципальні органи охорони громадського порядку, що зумовлює покладення на них функцій і повноважень аналогічних державних органів;
- муніципальна поліція діє не замість поліції на місцевому рівні, а поряд з нею, при чіткому розмежуванні компетенції, відповідному контролі та взаємодії. Така модель наділяє муніципальну міліцію, як правило, деякими правоохоронними функціями (Польща, Чехія та ін.).

У західній поліцейській до муніципальної поліції відносять поліцейські формування, особовий склад яких «наймається» владою територіальних утворень (міст, графств, сіл), підпорядкованих цій владі. Вони функціонують у межах чітко визначеної юрисдикції та виконують завдання з обслуговування населення, забезпечення законних інтересів територіальних громад.

Правову основу муніципальної поліції європейських країн складають такі нормативно-правові акти: